

**MAKTABGACHA TA'LIMDA CHET TILLARINI O'QITISHNING
AHAMIYATI VA STRATEGIYALARI**

Termiz davlat pedgogika instituti Maktabgacha ta'lim fakulteti 4-kurs talabasi
Ismoilova Gulmira

Annotatsiya: Yurtimizda bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimiga juda katta e'tibor qaratilmoqda. Ushbu maqolada maktabgacha ta'limda xorijiy tillarni o'qitishning afzalliklari, zamonaviy strategiyalari va zamonaviy metodikalardan foydalangan holda mashg'ulotlar o'tish haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, chet tili, strategiya, zamonaviy yondashuv, kognitiv, o'yin, ota-onalar, hamkorlik.

KIRISH.

Bizning tobora globallashib borayotgan dunyomizda bir nechta tillarda gaplashish qobiliyati bebaho mahoratdir. Maktabgacha ta'lim muassasasida chet tili ta'limini joriy etish umrbod o'rganish uchun mustahkam poydevor yaratadi va yosh bolalar uchun ko'plab bilim, ijtimoiy va madaniy imtiyozlarni ochib beradi. Ikkinchi tilga erta ta'sir qilish nafaqat boshqa tilda muloqot qilishni o'rganish; bu bolaning kelajakdagi istiqbollarini sezilarli darajada oshirishi mumkin bo'lgan har tomonlama rivojlanishni rivojlantirish haqida.

Kognitiv Foydalar. Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarini o'qitishning eng muhim afzalliklaridan biri bu kognitiv rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatishdir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ikkinchi tilni o'rganadigan yosh bolalar miya faoliyatini yaxshilaydi, xotirani yaxshilaydi va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini yaxshilaydi. Tillarni o'rganish va almashtirish jarayoni miyani mashq qiladi, asabiy plastisitni oshiradi va bolalarga turli sohalarida yangi ma'lumotlarni olishni osonlashtiradi. Ushbu erta aqliy rag'batlantirish keyingi yillarda akademik muvaffaqiyatga zamin yaratadi.

Madaniy xabardorlik va ijtimoiy ko'nikmalar. Chet tilini o'rganish, shuningdek, bolalarni yangi madaniyatlar va istiqbollar bilan tanishtiradi, global xabardorlik va ochiq fikrlash tuyg'usini rivojlantiradi. Ushbu madaniy ta'sir yosh o'quvchilarga xilma-xillikni qadrlashga va turli xil kelib chiqishi bo'lgan odamlarga nisbatan hamdardlikni rivojlantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, yangi tilda muloqot qilish natijasida olingan ijtimoiy ko'nikmalar kelajakda shaxsiy va professional munosabatlar uchun juda muhim bo'lgan muloqot qobiliyatini oshirishi va ishonchni kuchaytirishi mumkin.

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI

Uzoq muddatli ta'lim va martaba afzalliklari. Erta chet tili ta'limining afzalliklari balog'at yoshiga qadar yaxshi tarqaladi. Tadqiqotlar erda til o'rganishni o'qish va matematika kabi fanlardagi yuqori ilmiy yutuqlar bilan bog'ladi. Bundan tashqari, bir nechta tillarni bilish bugungi global iqtisodiyotda keng martaba imkoniyatlarini ochishi mumkin. Maktabgacha ta'lim muassasasida zamin yaratib, bolalar mehnat bozorida raqobatbardosh nomzod va jahon hamjamiyatining faol ishtirokchilari bo'lishga yaxshiroq tayyorlanadilar.

Maktabgacha ta'lim muassasasida chet tillarini o'qitishning samarali strategiyalari

1. Immersiv Muhit

Immersiv til muhitini yaratish yosh bolalarni o'qitishning eng samarali usullaridan biridir. Bu ularni belgilar, yorliqlar va o'quv materiallari orqali maqsadli til bilan o'rab olishni o'z ichiga oladi. Chet tilida olib boriladigan oddiy, takrorlanadigan iboralar, qo'shiqlar va kundalik ishlar bolalarga uning tovushlari va tuzilmalari bilan tanishishga yordam beradi.

2. O'yin asosida o'rganish

Til o'rganishni o'yin faoliyatiga kiritish jarayonni yoqimli va qiziqarli qiladi. Rol o'ynash, o'yinlar va hikoyalar yangi lug'at va iboralarni o'rgatish uchun ajoyib usullardir. Qo'g'irchoqlar, o'yinchoqlar va rekvizitlardan foydalanish ham bolalarning qiziqishini uyg'otishi va o'rganishni sarguzasht kabi his qilishi mumkin.

3. Interaktiv Tadbirlar

Qo'shiq kuylash, qofiyalarni kuylash va til o'yinlarini o'ynash kabi interaktiv tadbirlar faol ishtirok etishni rag'batlantiradi va o'rganishni unutilmas qiladi. Yangi so'z boyligini birlashtirgan badiiy hunarmandchilik loyihalari ifoda etish va til ko'nikmalarini mustahkamlash uchun ijodiy imkoniyat yaratadi.

4. Izchil Ta'sir Qilish

Chet tiliga muntazam va izchil ta'sir qilish juda muhimdir. Tilni salomlashish, gazak vaqti va tozalash kabi kundalik ishlarga integratsiya qilish bolalarning tez—tez mashq qilishlarini ta'minlaydi. Qisqa, tez-tez sessiyalar qiziqish va yordamni saqlashga yordam beradi.

5. Vizual va eshitish vositalari

Fleshkartalar, rasmlar kitoblar va videolar kabi ko'rgazmali qurollar so'z boyligini o'rganish va kontseptsiyani mustahkamlashni qo'llab-quvvatlaydi. Eshitish manbalari, shu jumladan qo'shiqlar, hikoyalar va audio yozuvlar tinglash qobiliyatini va talaffuzini oshiradi.

6. Ota-Onalarning Ishtiroki

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI

Ota-onalarni farzandining til o'rganish safariga jalb qilish taraqqiyotni sezilarli darajada oshirishi mumkin. Ota-onalar uchun uyda foydalanish uchun resurslar va tadbirlarni taqdim etish qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratadi. Seminarlar va tadbirlar ota-onalar farzandining til ta'limiga qanday hissa qo'shishi mumkinligini ko'rsatishi mumkin.

Qiyinchiliklar va mulohazalar

Foyda aniq bo'lsa-da, maktabgacha ta'limda chet tili ta'limini amalga oshirishda qiyinchiliklar mavjud. Til o'rganishni boshqa ta'lim maqsadlari bilan muvozanatlash kabi izchil amaliyot va ta'sirni ta'minlash juda muhimdir. O'qituvchilarni zarur ko'nikmalar va resurslar bilan jihozlash uchun o'qituvchilarni tayyorlash juda muhimdir. Bundan tashqari, mavzular va loyihalar orqali til o'rganishni o'quv dasturining boshqa sohalari bilan birlashtirish yaxlit ta'lim tajribasini taqdim etishi mumkin.

XULOSA

Maktabgacha ta'limda chet tillarini o'qitish ko'plab bilim, ijtimoiy va madaniy manfaatlarni taklif etadi. Samarali strategiyalarni qabul qilish va qiyinchiliklarni engish orqali o'qituvchilar tilni erta o'zlashtirishga yordam beradigan rag'batlantiruvchi va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratishi mumkin. Ushbu asosiy mahorat nafaqat bolalarning ta'lim tajribalarini boyitadi, balki ularni muvaffaqiyatli va global bog'langan kelajakka tayyorlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Эргашева Г., Жабборова Д., Эргашева Х. Мактабгача таълим ташкилотларида инглиз тилини ургатиш методикаси. Ўқув қўлланма. Наманган. 2021.
2. Kanton Aargou. Fremdsprachen Lernen und Lehren. Englisch an der Primarschule. Leipzig-2017. S. 238—239.
3. Eine neue Aufgaben - und Leistungsbewertungskultu'r, U. Gibitz in: Neue Wege im Fremdsprachenunterricht am Beispiel des Rahmenplans für den Englischunterricht in der Orientierungsstufe, L. I. S. A. Schwerin 2001.